

להגר"ד ישראלזון: 'לא נורא, אינך צריך להרחיק את הצעירים מהרכב. שבא מְרָשָׁה לעשות זאת!!!'
וכן סיפור לאור-מכן הנכדים, הרבנים-הגאונים הנ"ל, להרב גודלסקי, שלאחר ששבא שמע ממך את המעשה על רבי ירוחם, הוא התרשם מאוד מדברי-האמת הללו, ושינה את התייחסותו למעמדי-כבוד-התורה שנעשו סביבו. אם הדבר תורם לאהבת-תורה בקרב הצעירים, מוכן גדול-הדור להקריב למען זה גם את ענוות-התום שלו... עד כאן הקפה שנייה.

השלב השלישי של הסיפור, מספר הרב גודלסקי, התרחש כמה שנים לאחר מכן. היה זה בראש השנה, בעת ה'תקיעות' בבית הכנסת המרכזי. כשהחלו לתקוע, מיהר הבן הקטן שלי שהיה אז בגיל 3 לעלות אל בימת ארון הקודש כדי לראות מקרוב את קיום מצוות תקיעת שופר.

ברם, הגבאים - בהוראת המרא דאתרא שליט"א - אסרו על הילדים לעלות לשם. היה זה מכוח התקנה של המרא דאתרא שתיקן שילדים לא יעלו אל הבימה. הבן שלי חזר מאוכזב למקומו.

ממשיך הרב גודלסקי לספר: ניגשתי אל הרב שליט"א, וסיפרתי לו את המעשה ההוא עם חמיי, מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, והוועד שאמר רבי ירוחם ליוצאי-גרמניה וכו', ואמרתי שאולי כדאי לאפשר לילדים לעלות אל הבימה רק בזמן תקיעת שופר, שכן המחזה מכניס בליבם יראת שמים טהורה, ומיד לאחר מכן ישובו הילדים למקומם.

הרב שליט"א אכן הסכים לכך, ומאז נהוג בקהילתנו שבזמן התקיעות מורשים הילדים להיות על בימת ארון הקודש.

וכיון שסיפרנו את כל הנ"ל, נוסיף שבזמן שהרב גודלסקי סיפר לנו את הדברים, נוכח במקום גם מייסד בית הכנסת ברחוב אורליאן 2 בנווה אחיעזר, שסיפר על המנהגים בבית הכנסת שלו שתוקנו כדי לשמור על נקיין המקום, על הסדר המופתי באוצר הספרים, על שלימות הריהוט, והכל כדי לְשׁוֹזוֹת לבית-מקדש-המעט מראה נאות, מסודר ונקי.

בבית הכנסת שלנו, בו מתפללים מאות בני תורה, הוא מספר, אין מצב כזה שילדים עולים על ריהוט, ספסלים ושולחנות. אנחנו משתדלים להטמיע בקרב כל המתפללים את המסר שבית-כנסת אינו נופל בחשיבותו מכל סלון של בית פרטי, וכמו שכל אחד מקפיד שהילדים שלו לא יטפסו על הריהוט בסלון-הבית, כך באותה מידה - והרבה הרבה יותר מכך - צריך לחנך את הילדים שלא לטפס על ריהוט בית הכנסת.

הזדמן לנו לאחרונה לבקר בבתי כנסת מפוארים שההוד וההדר היא המילה הנרדפת שלהם, היכלי קודש שכל-כולם משבחים ומפארים ליוצרו יתברך ויתעלה, ולבד מהפאר החיצוני המתבטא בקירות-השיש ובנברשות המוזהבות המוסיפות חן והדר לבית האלוקים, אי-אפשר למצוא על הרצפה ובכל קומות הבנין פיסת נייר כלשהי. אין דבר כזה. היכל נקי ומצוחצח.

מצב זה יוצר גם קרבת הילדים המסתופפים בצילן של הקהילות ההן, קשר בלי-גינתק לבית המדרש. הם מרגישים בו את הבית

הפרטי שלהם, ועד שייבנה בית המקדש בירושלים עיר הקודש, הם רואים בהיכלם זה את בית המקדש הפרטי שלהם.

וכשאדם, ועל אחת כמה וכמה כשמדובר בילד קטן, מרגיש קשר כה הדוק לבית הכנסת, הוא גם יקבל ממקום זה את כל ההשפעה הדרושה לו וישאב מארבעת כתליו קדושה ויראה אמיתית. ואז גם תתייתר מאליה הדרושה לא לדבר בבית הכנסת.

החיצוניות משפיעה תמיד על הפנימיות. במיוחד בדור חיצוני שכמונו... אז נכון שלשם כך לא צריך לבנות בית כנסת חדש ומפואר, אבל כן צריך להקפיד על נקינות של בית מקדש המעט, וברור שלא נורא אם גם יתקינו פה-ושם מתקנים-של-יופי כמו נברשות וכו'. יש בכך לא רק משום 'זה קולי ואנוהו', אלא סיוע בפועל לשמירת קדושתו וכבודו של בית הכנסת.

יש מקרים שמזדמן להיתקל בניירות וסתם שיירי-לכלוכים המתגוללים לרוב על רצפת בתי הכנסת. כמה יהודים יטריחו את עצמם להתכופף אל הקרקע ולהרים את הנייר, את ה"טישו" או את יתר הכלכלוכים המכערים את בית אלוקינו?

והלא אם היה נייר זה מוטל על ריצפת הסלון שלנו, וכי לא היינו מתאמצים להרימו ולהניחו בפח האשפה?! הרי לא היה זה עברונו כלל בגדר מאמץ, כי הימצאותו של הנייר בסלון מקלקלת לנו את פני הבית ומכערת את הנוף המצוחצח.

אבל כשמדובר בבית כנסת, כאן כבר מתחילים התירוצים להשפיע עלינו כדי שלא נתאמץ להעניק לבית-מקדש-המעט את כבודו המגיע לו. הרי עוד מעט יגיע המנקה שמתפקידו להרים את כל הניירות, ומדוע שאני אעשה זאת במקומו? הרי לשם כך הוא מקבל משכורת! וכיצא באלה, תירוצים מתירוצים שונים, שאין בינם ובין החובה האמיתית המוטלת על האדם, ולא כלום.

הבה נהרהר קמעה; בתקופת החורף יוצרים הגשמים בוץ בחוצותינו, וכשאדם נכנס לביתו, הוא משתדל לנקות את נעליו ומגפיו מהבוץ שהצטבר עליהם בלכתו ברחוב.

הלא לא יעלה על דעתו של אף אדם מן הישוב להיכנס בנעליים שכאלה אל תוך הבית ולטנף את החדרים הנקיים בבוץ וברגבי עפר. הכל טוב ויפה.

אבל כשיהודי מגיע באותם נעליים ובאותה מידה של טינוף ולכלוך לבית הכנסת, לא תמיד הוא יעמוד בחוץ ויקנח את מגפיו הלוך וקנח, אלא ייכנס עם כל הבוץ, ובתוך זמן קצר מאז החל הגשם לירד, נראה את רצפת בית הכנסת טובעת במעטפת של מים ובוץ.

ואיפה כבודו של בית אלוקינו? הלא כשם שהגנו מקפידים שלא להיכנס בצורה כזו לביתנו, ועל אחת כמה וכמה שלא היה עו לה בדעתנו לטנף את ארמונו של מלך בשר ודם, וכאשר מזדמן לכל אחד מאתנו להיכנס לשכנה מפוארת של אישיות פלוגית, אנו מצחצחים את נעלינו ובגדינו פעם אחר פעם, כדי שחלילה לא יאשימו אותנו בטינוף הרצפה ונעורר בכך את זעמו של היושב שם! - ואם כן כיצד אנו מעיזים להיכנס כך בשעריו של בית הכנסת ובית המדרש?

הלוואי והיו לנו עיניים לראות, ולב להרגיש, את גודל קדושת בהכ"נ.

ועל נבלאותיך סיפורי ישועות בזכות שמירת קדושת בהכ"נ

100.000 במקום 3.000.000

עד שחכתה לו הודעה בתא הקולי, קולו הגס של השליח ואימיו נשמעו שם בבירור. אוי ריבונו של עולם! מה עושים כאן?! הייאוש תפס את כל ישותו, הוא נפל על הכורסה ובהה אל הגג, וחשב לעצמו אשב כאן ואחכה עד ש'הם' יבואו ויקחו אותי... לאחר כמה שעות התאושש ואמר לעצמו, אם הם רוצים לחסל אותי אין זה אומר שבינתיים אני לא יכול לנהל את החיים שלי. ביום מן הימים הופיע אורח בבית הכנסת, רבי מאיר מיכאל גרינוואלד שליט"א

שוב נפל שלמה על הכורסה, אבל הפעם כדי לעכל את הבשורה הנפלאה.

נעמד לאחר התפילה כדרכו בקודש, והתחיל לחזק בענין קדושת בית המדרש. אך סיים ר' מאיר מיכאל את דבריו, נשמע קול מפינת בית המדרש: מורי ורבותי! פיקוח נפש! גם שלמה עצמו לא שם לב ברגע הראשון שזה הקול שלו, אבל עד מהרה התאושש ותיאר בקצרה את ההסתבכות שלו עם המאפיה, ואיך שחייו עומדים בסכנה. ופנה עליהם בהכרזה: ידידי, אנא למעני ולמען משפחתי קבלו על עצמכם שלא לדבר בעת התפילה. כמוכן הציבור הנרעש קבלו על עצמם פה אחד, ועד מהרה הובא דף וכולם חתמו על זה. כמה ימים עברו ופשוט לא להאמין, על קו הטלפון נשמע קולו הגס של 'ההוא', והוא אומר: החוב שלך עומד כיום על 3,000,000 דולר אבל אנו זקוקים דחוף לכסף, ואם היום עד עשר בערב תשיג סך 100,000 דולר נמחק את כל החוב... כמה??? מאה אלף... שוב נפל שלמה על הכורסה, אבל הפעם כדי לעכל את הבשורה הנפלאה. מי שמע כזאת הנחה מהמאפיה??? עד מהרה התקשר שלמה לחבריו מבית המדרש, ובמירוץ נגד השעון הושג הסכום עד השעה היעודה.

(מתורגם מגיליון 'קדושת ביהמ"ד')

מעולם לא הכניסו לו עסקיו של שלמה מליונים, אך הוא דוקא נהנה מהיצריות הייחודית שלו. הוא היה נושא עם זה ונותן לזה, יוצר קשרים עם סוכנים, והיכרות עם קליינטים מתחלפים. בקיצור, פעילות מלאה חיות. הדייל' הנוכחי גם התחיל כך, פעילות מרובה, סכומי כסף עוברים מיד ליד, מהבנק למוכר, מהמתווך לבנק, הכל רוחש. רק פרט קטן אבל קריטי היה חסר במידע שלו, הסוחרים לא היו אלא אנשי העולם התחתון, שמצאו בו קרבן להעשיר את קופתם. בהתחלה הכל דפק טוב ויפה, אבל לאחר כמה שבועות משהו התחיל להריח לא טוב. קרני השמש שראו מחייכות בשלל צבעים זוהרים, התחילו להיראות כשיניים טורפות... על הסחורה שכביכול היה אמור להגיע, ברור שהוא אינו חולם, לא היה ולא יהיה כזה דבר. אבל החובות חיים וקיימים. לא הלוואות בגמ"ח, אף לא חובות לבנק, אלא למאפיה! מחובות אלו אי אפשר להשתמט, אין הסדרים, וגם לא יעזור שיברר לקצה העולם. החוב התחיל

בכמה מאות אלפים, אבל עד מהרה 'הם' יידעו אותו ב'תנאי ההלוואה' שלהם עם תכנית הריבית המפלצתית, המכפיל את עצמו בתדירות איומה וצומח ועולה. בניסיון להעריך את מצבו התיישב שלמה וניסה לחשוב אל מי הוא יכול לפנות לעזרה, היכן הוא יכול לגרד הלוואות כדי לסתום את הבור אשר ליעו נפער והולך מיום אל יום. הוא ניסה להיזכר בחברים משנות נעוריו, לגרד מזכרונו עוד אי אלו מכרים. אך ככל שעברו הימים ראה כי רחוק הוא מאד מפתרון, גם ההערכה האופטימית ביותר לא קרבה אותו אל הסכום. ובניתיים זה גדל והולך. מפעם לפעם הוא ניסה להתנחם במחשבה כי 'הם' שכחו ממנו,

ניתן לקבל את העלון במייל m6797476@gmail.com נשמח לקבל כל הערה והארה בנוגע לעלון כמו כן נשמח לקבל מאמרים, רעיונות וסיפורים בנושא קדושת בהכ"נ בכתובת הנ"ל.
העלון יוצא לעילוי נשמת הרב רפאל אליהו אליעזר זצ"ל בן יבלחט"א ר' צבי שליט"א בלט.